

«Свято у храмі науки», –

так назвав урочистості, що відбулися 1 вересня 2007 року на історичних сходах Гоголівського корпусу Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя ректор університету доктор політичних наук, професор Бойко О.Д. Він привітав студентів та викладачів з початком нового начального року, які, не зважаючи на вихідний день, зібралися біля стін одного з найстаріших навчальних закладів в Україні.

Присутніх з Днем Знань вітали також проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Зінченко С.В., декан природничо-географічного факультету Сенченко Г.Г., голова профкому студентів Майданюк В.П.

Студентка I курсу факультету психології та соціальної роботи Тукач Анастасія подякувала за теплі слова на адресу першокурсників та запевнила усіх, що вони будуть намагатися виправдати покладені сподівання. Потім відбулася традиційна передача символічного ключа від Країни Знань першокурсникам, який отримала першокурсниця. Знаменно, що втримати заважкий ключ без допомоги їй би не вдалося. Перші кроки у Країні Знань завжди заважкі, тому першокурсникам не обійтися без допомоги більш досвідчених колег.

Урочистості завершилися студентським гімном «Гаудеамос», і першокурсників чекало перше знайомство з аудиторіями та викладачами, а інших – робочі будні.

Ми бажаємо усім гарного настрою, здоров'я, успіхів у роботі та навчанні, а першокурсникам – ще й вдало пройти випробування першою сесією.

Наш кор.

Відкриття меморіальної дошки академіку Ю.Ф.Карському

17 версня відбулося відкриття меморіальної дошки академіку Ю.Ф.Карському, відомому славісту, вченому зі світовим ім'ям, який навчався у Ніжинській вищій школі. Тепер поряд з іменами видатних українців, росіян, з'явилося ім'я ще одного білоруса на Гоголівському корпусі.

Свідками цієї непересічної події стали студенти та викладачі Ніжинського державного університету. На відкриття дошки прибув з Санкт-Петербурга правнук академіка Карський Олександр Олександрович, який висловив щирю вдячність за те, що у Ніжині пам'ятають свого славного випускника.

Професор Конюшкевич Марія Йосипівна, доктор філологічних наук, з Білорусі (м.Гродно) передала вітання Гродненської адміністрації, подякувала адміністрації університету, міській владі Ніжина за вшанування славного сина білоруської землі.

Згадували у своїх виступах досягнення та здобутки випускника Ніжинської вищої школи професор Г.В.Самойленко, завідувач кафедри світової літератури та історії культури, О.В.Забарний, декан філологічного факультету, А.С.Бела, доцент кафедри російської мови та ін.

Почесну місію відкриття дошки доручили правнукові академіка Ю.Ф.Карського Олександр Олександровичу та організатору конференції Аллі Степанівні Белій.

Наш кор.

Житлові субсидії студентам

Відповідно до п.2 «Положення про порядок призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1995р. №848 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 22 вересня 1997р. №1050), право на отримання адресної безготівкової субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг поширюється на громадян, які проживають у житлових приміщеннях (будинках)

– державного та громадського житлового фонду, в тому числі у гуртожитках, - на оплату користування житлом;

– приватного житлового фонду та фонду житлово-будівельних (житлових)

кооперативів - на оплату утримання житла;

– житлового фонду незалежно від форм власності, – на оплату комунальних послуг.

Державна житлова субсидія призначається у випадку, коли 20 (15) відсотків середньомісячного сукупного доходу студента не перевищують плату за проживання у гуртожитку.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996р. №1548 повноваження щодо встановлення граничних розмірів плати за проживання у студентських гуртожитках надані Міністерству освіти і науки. Міністерству охорони здоров'я, іншим міністерствам та центральним органам виконавчої влади, до сфери управління яких належать навчально-виховні заклади. За запитом органів праці та соціального захисту населення навчальний заклад надає калькуляцію вартості одного ліжка-місця по гуртожитку, в якому тимчасово зареєстрований студент.

До вартості одного ліжка-місця, крім оплати комунальних послуг, входить оплата інших послуг, на які субсидія не надається, - прання та поновлення білизни, охорона та протипожежна сигналізація, дезинфекція тощо. Тому розрахунок субсидії проводиться виходячи з вартості тієї частини вартості одного ліжка-місця, яка розрахована на оплату житлово-комунальних послуг.

Кошти за призначеними субсидіями перераховуються управліннями праці та соціального захисту населення безпосередньо організаціям-постачальникам послуг, які обслуговують гуртожитки навчальних закладів.

А.Ліннік, заступник начальника управління праці та соціального захисту населення

P.S. Студенти, які декларують свої доходи, щоб отримати субсидію, повинні представляти довідку про доходи, які вони отримали під час проходження педагогічної практики, оскільки їх заробітна плата теж підлягає декларації.

Міжнародна конференція «ХІ Карські читання»

18 вересня у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя розпочала роботу міжнародна конференція «ХІ Карські читання», яка присвячена вивченню наукової спадщини відомого мовознавця Юхима Федоровича Карського. На конференцію прибули 67 науковців-філологів з України, Росії, Білорусії, Польщі, Литви, Словаччини. Під час роботи конференції на Гоголівському корпусі університету було відкрито меморіальну дошку академіку Ю.Ф.Карському

25-26-го вересня на факультеті іноземних мов відбулася Міжнародна науково-практична конференція "Пріоритетні напрями підготовки вчителя іноземної мови у контексті вимог Болонського процесу", в якій взяли участь понад 80 учасників з Польщі, США, Києва, Чернігова, Ужгорода, Хмельницького, Тернополя, Луганська, Горлівки, Житомира та інших міст. Учасники конференції обговорили підходи до укладання стандартів підготовки вчителя іноземної мови, особливості професійного становлення у контексті двоступеневої моделі системи вищої освіти, шляхи формування професійних компетенцій, навчально-методичне забезпечення процесу навчання та інноваційні технології підготовки вчителя на факультетах іноземних мов.

В роботі конференції взяли участь провідні фахівці інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, Інституту педагогіки, Інституту педагогічної освіти та освіти дорослих АПН України.

В результаті обговорення учасники конференції дійшли висновку про необхідність доопрацювання існуючого Стандарту підготовки вчителя іноземної мови. Організаційному комітету конференції рекомендовано підготувати та передати в робочу групу МОН України пропозиції щодо удосконалення освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми, переліку дисциплін, що вивчаються, змісту практичної підготовки майбутнього вчителя.

Вчена рада інформус

Специфіка роботи навчальних закладів полягає в тому, що ритм їх роботи не співпадає з календарним роком: починається робота наприкінці серпня, а завершується в червні. Тому на відміну від інших організацій та підприємств, режим роботи яких підпорядкований астрономічному року, найвідповідальніша та найважливіша пора – це кінець серпня та початок вересня, коли підсумовується зроблене, розробляються плани на наступний навчальний рік. І для університету ці дні є спекотними. Це час, коли завершує роботу приймальна комісія, комплектуються групи, навчальні плани, відбувається підведення підсумків та визначення завдань на наступний навчальний рік.

То ж логічно, що 3 вересня 2007 року розширене засідання Вченої ради університету, присвячене початку нового навчального року, розпочалося з виступу «Підсумки діяльності колективу університету в 2006 – 2007 навчальному році та завдання на 2007 – 2008 навчальний рік» ректора університету, доктора політичних наук, професора Бойка О.Д.

Цей рік виявився надзвичайно складним дня освітньої сфери. Держава почала серйозніше ставитися до перевірки якості освіти. Було закрито до 30-ти навчальних закладів та їх філіалів, оскільки їх рівень викладання та матеріальної бази, не відповідав вимогам Міністерства освіти і науки України. А з якими здобутками та перспективами зустрічає новий навчальний рік Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя говорив ректор університету професор Бойко О.Д.

Перш за все, у навчально-методичній роботі відбулися певні зміни. Навчальні плани були переглянуті: збільшено кількість годин на консультації, передбачено 0,25 год. на студента за загальне керівництво педпрактикою на рівні факультету.

Відбулися також структурні перетворення в університеті: замість навчально-методичного відділу, відділу заочної та післядипломної освіти, педагогічної практики створено два відділи – навчально-організаційний та науково-методичний. Значна увага в університеті приділяється формам довузівської підготовки, тому Центр суміжних професій підпорядкували завідувачеві навчально-організаційного відділу, а на базі підготовчого відділення створено Центр довузівської підготовки.

Плідно працює також науково-методичний семінар-практикум з проблематики Болонського процесу, на якому розглядаються основні аспекти роботи в умовах КМС. Проводиться значна робота з впровадження програми «Ноосфера», яка сприятиме розвитку дистанційної освіти та запровадженню тестових завдань. Уже зараз усі екзамени весняно-літньої заліково-екзаменаційної сесії студентів випускних курсів заочної форми навчання пройшли у формі централізованого комп'ютерного тестування за допомогою даної програми.

У міжнародній та науковій роботі помітні зрушення. За 7 місяців цього року було видано три підручники, 97 друкованих аркушів. 6 навчальних посібників вийшли з грифом Міністерства освіти і науки України. Продовжується захист кандидатських та докторських дисертацій: докторську дисертацію захистила Михед Т.В., доцент кафедри світової літератури та історії культури, дві кандидатські дисертації – Долматова М.В., та Михаськова М.А. – рекомендовано до захисту.

Свідченням активізації наукового життя в університеті є також I, II та IV місце Всеукраїнської студентської олімпіади, які в особистому заліку вибороли студенти

нашого університету, та II командне місце, яким порадували рідний вуз студенти історико-юридичного факультету.

Пожвавилось міжнародне співробітництво: протягом року ми підписали 4 угоди про співробітництво з навчальними закладами інших країн. Наш університет працює над отриманням ліцензії на навчання іноземних громадян.

Попри досягнення існують також і певні проблеми, над якими ще варто працювати. Перш за все, частина викладачів нехтує науковою роботою, результати написання дисертацій бажають кращого, міжнародна діяльність вузу має бути більш активною тощо.

У фінансово-господарській діяльності теж є позитивні зрушення. Залишок коштів на вересень цього року складав 2 млн. 730 грн. Але це незначна сума, якщо врахувати, що витрати на заробітну плату протягом семи місяців поточного року зросли на 1 млн. 63 тис. А витрати університету за цією графою доходів складають 62%.

Проведені також ремонти 18 кімнат у гуртожитку №4, цоколю та фасаду корпусу. У видавництво придбали плоттер та повноколірний принтер формату А3. Закінчено встановлення огорожі. Закінчено і встановлено верстати для виготовлення меблів.

У виховній роботі позитивно те, що студентська активність була спрямована на участь студентів у загальноуніверситетських дозвіллевих заходах, таких як «Міс університет», «Студентська весна», «КВН» та ін. у березні вперше пройшов I фестиваль баяністів «Сіверська весна», наприкінці квітня VI Всеукраїнський юніорський конкурс вокальної, диригентської та інструментально-виконавської майстерності.

Щодо вступної кампанії, то цього року, як і передбачалося, вона проходила в надзвичайно складних умовах. З одного боку, вона була більш прозора, доля комп'ютерної обробки робіт абітурієнтів (окрім філологічних спеціальностей) сягала 80%. Хоча спостерігалися також певні проблеми, які ми намагалися поетапно вирішувати. Олександр Дмитрович при нагоді подякував проректору з науково-педагогічної та методичної роботи Кладинозі В.С. за розробку тестування абітурієнтів та відповідальному секретареві приймальної комісії Москаленку О.В.

Але й надалі треба працювати над вирішенням проблем та поставленими завданнями. Перш за все з кожним роком зменшується набір на I курс: 2006 – 811 чол., 2007 – 547 (денне відділення), і відповідно на заочному відділенні – 921 та 791. Також треба звернути увагу на проблему адаптації першокурсників до навчання, що не повторилася ситуація з масовим відрахуванням їх у зимову сесію минулого року.

Головним завданням для усього колективу університету є підготовка до акредитації університету, яка розпочнеться у січні 2008 року. Не слід також забувати про 200-річний ювілей нашого славетного випускника Миколи Гоголя. Постійної уваги вимагає також підвищення якості освіти. І тут робота ведеться у всіх напрямках: підвищення якості викладання; якості навчання, що залежить від загального рівня абітурієнтів, що приходять до нас; матеріально-технічної бази, якості управління та ін. Також треба звернути увагу на ведення документації, щоб вона відповідала усім нормам ділової мови.

І завершив ректор свій виступ, зачитавши подяку Міністерства освіти і науки України викладачеві кафедри фізики Шевчуку В.С.

З обговоренням доповіді виступили проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Зінченко С.В., завідувач кафедри вищої математики професор Яковець В.П., декан фізико-математичного факультету Аніщенко В.О., декан природничо-географічного факультету Сенченко Г.Г., проректор з науково-педагогічної та методичної роботи Кладиного В.С., завідувач кафедри світової літератури та історії культури професор Самойленко Г.В., декан філологічного факультету Забарний О.В., завідувач кафедри педагогіки професор Коваленко Є.І.

Мальовничі місця України

Якось у дружній розмові я почула думку: а чому б вам не ознайомлювати читачів з найвизначнішими пам'ятками історії, архітектури, культури України. Адже часто ми самі не здогадуємося, що у поряд знаходяться такі чудові місця, що не треба їхати кудись далеко, а тим паче за кордон.

Я подумала: а й справді, чому ні? Студентські роки повинні запам'ятовуватися спільними подорожами, поїздками, відпочинком з друзями та багато чим іншим, а не лише навчанням. А в Україні є досить багато цікавих місць, які варті того, щоб там побувати.

Коли ж дійшло до справи, то стало зрозуміло, що це означає охопити не охоплюване. Тому поки що ми вирішили зосередитися поки що на Чернігівщині, оскільки навіть тут важко охопити усі цікаві пам'ятки.

Але якщо ви побували у якомусь мальовничому куточку України, маєте фото і хочете розповісти про нього, то ми завжди будемо раді про нього довідатися від очевидців.

А розпочати ми вирішили з найбільш відомого та відвідуваного нашими студентами місця – Качанівки.

Поїздка до Качанівки

Державний історико-культурний заповідник «Качанівка» створено в 1981 році на основі палацового ансамблю і парку дворянської садиби, яка була заснована в 1770-х роках і яка на сьогодні є єдиною серед українських садиб, що збереглася в комплексі.

Качанівський ансамбль — один з найбільших, найяскравіших взірців садибної архітектури, суголосний найкращим традиціям світового палацово-паркового мистецтва. Ця окраса України розташована на південному сході Чернігівщини в Ічнянському районі, на берегах чарівної річки Смош

У красі качанівського палацу є щось від краси білого лебедя на тлі дзеркальної водойми, — палац задивився у воду ставка. Саме таким його зобразив на одній зі своїх картин художник середини ХХ століття Василь Штернберг.

Будівлю оточує величезний старовинний парк площею в кілька сотень гектарів з численними водоймами, приміщеннями різних служб, каретний сарай, надбрамна церква при в'їзді в садибу, будинок управляючого. Милують око клумби з різнобарвними квітами, а дерева вздовж

центральної алеї, мають трохи викривлені стовбури.

Уражає прості залів з багатьма ліпленнями на стінах та стелі, теплі відтінки старовинних дерев'яних меблів. Величні дерев'яні прикрашені сходи ведуть на другий поверх. Незабутня краса виставлених гобеленів, акварелей, виробів прикладного декоративного мистецтва. Є також церковні книги, одяг священнослужителів та інші предмети культури.

У Качанів ці бували Тарас Шевченко, Пантелеймон Куліш, тут творив вищезгаданий художник Василь Штернберг, що рано пішов з життя. Власниками палацу спочатку були кілька поколінь родини меценатів Тарновських, а потім цукрозаводчик-мільйонер Харитоненко, якому належали чимало цукрових заводів по всій Україні, зокрема сусідній – парафіївський. Уже на початку ХХ століття він розпорядився електрифікувати палац і провести водогін. До речі, цікаво виглядає водонапірна башта середини ХІХ століття, яка цілком вписується в архітектурний ансамбль.

Але хочеться сказати також і про маленьку прикрийсть, яка на тлі позитивних вражень запам'яталася. Коли ми спробували розташуватися на березі ставка, щоб почастиватися припасеними з дому бутербродами, цьому завадили залишки вогнищ, бите скло, обгортки від морозива й чіпсів інших відвідувачів – шанувальників прекрасного. Можливо, варто організувати прибирання прилеглої до садиби території, щоб такі прикрий деталі не псували загальне враження від цього чудового місця.

Валентина Тесля, викладач кафедри
світової літератури та культури

Підсумки літньої педагогічної практики

Перший дзвоник 2007 – 2008 навчального року зібрав за партами студентів та школярів навчальних закладів. У спогадах – літня пора – пора відпочинку. Для кожної людини слово «відпочинок» має своє значення, а для студентів ІІІ курсу воно асоціюється з організацією відпочинку дітей в дитячих оздоровчих центрах.

Уперше наші третьокурсники прийшли до дітей у ролі вожатих, щоб допомогти їм цікаво і змістовно провести літні канікули в таборі, використати теоретичні знання, яких набули, слухаючи лекції з методики роботи в ЛОТ викладачів-практиків кафедри педмайстерності та соціальної педагогіки, активно та творчо працюючи на лабораторних заняттях.

Наші студенти славили добре ім'я Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя в АР Крим (МДЦ «Артек», ДОТ ім.В.Дубініна, дитячий пансіонат «Чайка»), в Херсонській області (ДОТ «Гренада»), в Миколаївській області (ДОТ «Перлина»), в Одесі (БВ «Мрія»). У Київській області з великою відповідальністю та зацікавленістю виховною роботою студенти працювали в ДОК «Джерело», ДОК «Антей», ДОК «Лісовий», БВ «Сосновий бір», дитячий

санаторій «Ялинка». У Чернігівській області – ДОТ «Деснянка» та ДОТ «Юний хімік» зарахували в свої педагогічні колективи студентів нашого вузу.

Надійними помічниками в оздоровчо-виховному процесі стали наші студенти в ЗОШ №15 та гімназії №16 міста Ніжина. Творчий пошук та велика складність поєднувалися у практикантів Ніжинського районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та Ніжинському притулку для неповнолітніх.

У перший тиждень вересня на всіх факультетах проведені підсумкові конференції з питань літньої підсумкової практики. Приємно відзначити, що спілкування студентів було щирим, розповіді про літню практику насичені спогадами про радощі спілкування з дітьми, про перший досвід співпраці з батьками, адміністрацією дитячих оздоровчих центрів.

Робота вожатого в таборі, де поєдналися романтика нового і незвіданого, сонячні дні і довгі світлі вечори, почуття дитячої вірності не залишили байдужими жодного студента-практиканта.

Спілкуючись з адміністрацією таборів приємно відзначити, що більшість студентів-практикантів, озброєних теоретичними знаннями, прищепленою їм відповідальністю за доручену справу досягли позитивних результатів в роботі з дітьми різного віку.

На адресу університету надходять листи-подяки за виховну роботу студентів, які працювали в ДОТ ім.В.Дубініна: Старостенко І. (історико-юридичний факультет), Мовчан Ю. (фізико-математичний факультет), Любенко Л. (факультет іноземних мов), Терещенко Т. (філологічний факультет), Ніцук І., Распутько Н. (природничо-географічний факультет).

За відданість роботі та вміння використовувати накопичені теоретичні педагогічні знання на практиці дирекція санаторію «Ялинка» висловлює подяку студентам факультету психології та соціальної роботи: Волинській Д.В., Клименко А.В., Ліпінській Н.П., Лимар Ю.О., Клименко А.В., Шелестянці Ю.В.; філологічного факультету: Басенко І.М., Журавель Т.Д.; історико-юридичного факультету: Гнотенку А.В., Єременку М.В.; фізико-математичного факультету: Бутенку Д.В., Глуценку Ю.М., Зоценку О.А., Фроловій О.С., Шеплякову В.В.; студентів факультету іноземних мов: Березній К.І., Ковальчук А.В., природничо-географічного факультету: Воронковій Т.О.

Адміністрація ДОТ «Лісовий» виносить щирі подяки студентам історико-юридичного факультету: Газнюк М.М., Гришко Т.О., Задой І.О., Примаченко М.М.; фізико-математичного факультету: Гулак О.Ю., Кулик М.О., Мамедовій Н.М., Хмілю Д.М.; факультету культури та мистецтв: Глушенко О.М., Єжелі Ю.М. за старанне ставлення до своїх обов'язків, бажання працювати з дітьми, коректні стосунки з батьками та творчий підхід в організації відпочинку дітей.

Адміністрація ДОК «Гренада» та ДОТ «Перлина» дякує за відповідальність, творчість, високий рівень виховної роботи студентам: Ухо І.В. (історико-юридичний факультет), Пархоменку С.Ю. (фізико-математичний факультет), Турчин І.І. (факультет психології та

соціальної роботи), Осипенко О.М. (факультет культури та мистецтв), Марченко І.О., Ільченко Ю.В., Зайцевій Н.В. (факультет іноземних мов).

Літня педагогічна практика – це перший серйозний крок в практичній діяльності студентів. Попереду ще педагогічна та стажувальна практика на IV та V курсі. Цей неоціненний досвід виховної діяльності вони зможуть використовувати в роботі у школі.

Нам залишається побажати їм творчості, натхнення та успіхів у навчанні та подальшій роботі.

Олена Філоненко,
завідувач навчальної виробничої практики

Життя, осяяне книгою

Бібліотека університету прийняла за заповітом у дарунок неоціненну духовну спадщину – особисте книжкове зібрання колишнього доцента кафедри світової літератури О.В.Плаушевської. Відійшла у вічність дивовижна жінка - талановитий вчений-філолог, педагог, публіцист-популяризатор, пристрасний книголюб.

До Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя О.В.Плаушевська потрапила уже визнаним фахівцем. Творчі ідеї переповнювали науковця. Її блискучі лекції з античної та зарубіжної літератури XVII-XVIII ст. захоплювали студентську аудиторію, одержані знання слугували майбутнім фахівцям добрим підґрунтям для плідної роботи на вчительській ниві, сприяли формуванню гуманістичного світогляду.

Понад 30 років життєвого шляху Олени Володимирівни пов'язано з Ніжином. Як вчений-філолог, який прагне постійного вдосконалення з обраного фаху, О.В.Плаушевська відразу ж після приїзду до Ніжина завітала до університетської книгозбірні. Бібліотекарі зрозуміли, що в особі Олени Володимирівни вони знайшли друга, порадника, консультанта, пізнали її як людину високоосвічену, інтелігентну, до того ж добре обізнану в бібліотечній справі. Коректна, уважна, ввічлива – такою залишиться вона у пам'яті працівників бібліотеки. Її ставлення до книги було взірцем для багатьох бібліотекарів, які часто спілкувалися з науковцем. Олена Володимирівна однією з перших знайомилася з новими надходженнями до університетської бібліотеки. Книга, крім інформаційної складової, була для неї витвором мистецтва, несла естетичну насолоду. Її руки любовно пестили книгу, ніби це була жива істота. Не раз вона повторювала: «Книги – це моє життя».

Її душа розкрилася у збиранні та формуванні особистої бібліотеки. Протягом всього життя вона поповнювала книжкове зібрання, яке стало унікальною колекцією, віддзеркаленням професійних потреб, інших зацікавлень та уподобань вченого-філолога. У бібліотеці зібрано книги з філології, філософії, культурології, естетики, мистецтва, міфології, історії релігій світу, сходознавства, африканістики. Якщо говорити про часові рамки колекції, то найперші книжкові придбання відносяться до середини 50-х років минулого століття, періоду утвердження молодого науковця у майбутній професії.

Книжкове зібрання О.В.Плаушевської є взірцем формування професійної бібліотеки. Ретельно та повно підібрано цей розділ – античність (філософія, культура, література, мистецтво), загальне літературознавство, зарубіжна література, довідкові видання. З упевненістю можна стверджувати, що тут присутні всі найкращі наукові видання, які побачили світ у колишньому Радянському Союзі та на теренах незалежної України. Серед

них чимало видань, які давно стали бібліографічною рідкістю, зокрема; Пренчени-Вальдафель Ш. Гомер и Гесиод (1956); Варнеке Б.В. История античного театра (1936); Шиллер Ф. История западноевропейской литературы нового времени. Т.1-3 (1937); Лессинг Г.Э. Гамбургская драматургия (1936); Мюллер В.К. Драма и театр эпохи Шекспира (1925); Коган П.С. Очерки по истории древних литератур (1935); Реализм XVIII века на Западе (1936); История греческой литературы Т.1-2 (1946); Вольтер. Статьи и материалы (1947) та багато інших.

Зарубіжне літературознавство тісно пов'язано із суміжними галузями знання « філософськими та релігійними поглядами, які панували у суспільстві у той чи інший історичний період, їхнім впливом на творчість письменників, розвитком культури. Все це знайшло відображення у книжковій колекції науковця. Особливо цікавий розділ книжкового зібрання, що репрезентує історії релігій світу. Книги з дохристиянських релігій, вірувань та культів, іудаїзму, християнства, ісламу широко представлені у бібліотеці О.В.Плаушевської.

Олену Володимирівну відзначало поетичне світосприйняття дійсності. Її душа прагнула піднесеного, постійного самовдосконалення, нових знань. Через все життя вона пронесла любов до прекрасного, закоханість у мистецтво, яке добре знала та розуміла. Колекція мистецтвознавчих видань з її книжкового зібрання вражає. Тут зібрано видання фундаментальних праць з естетики, історії та теорії театру, музики, кіно, образотворчого мистецтва та архітектури. Розкішні альбоми розкривають скарби художніх музеїв світу, присвячені творчості видатних західноєвропейських художників. Серед них - История искусств. Искусство XVII века (1988); Французская живопись XIX века (1958) Мир Ренессанса (1984); Испанские мастера от примитивистов до Риберы (1988), Микеланджело: Жизнь и творчество (1964); Леонардо да Винчи (К.,1993); Донателло (1952) та ін. Доповнюють колекцію безліч ілюстрацій, комплектів художніх листівок, слайдів, які слугували О.В.Плаушевській під час лекцій з історії світової культури, сприяли прилученню студентів до краси світу.

Не можна залишити поза увагою масив літератури іноземними мовами з бібліотеки Олени Володимирівни. Людина різносторонніх знань та уподобань, вона збрала видання творів класиків зарубіжної літератури мовами оригіналу, книги з мистецтва, підручники з іноземних мов, словники тощо. Тут представлені книги французькою, німецькою, англійською мовами, в рідкісні та цінні видання.

Життя віддалених від Європи країн і народів Сходу та Африки, їхня самобутня культура» релігія, міфологія, література, мистецтво, ментальність відмінна від європейської, – ще одна грань наукових інтересів та інтелектуальних уподобань О.В.Плаушевської. Це повною мірою відображає її бібліотека. Вона збрала цікаві, змістовні колекції книг із сходознавства та африканістики. Ці розділи бібліотеки набувають великої цінності те й тому, що переважна кількість видань відсутня у фондах університетської книгозбірні.

Читацькому загалу університету цікаво буде ознайомитися із виданнями наукових досліджень відомих вчених сходознавців, зокрема: Дьяконов И.М. Архаические мифы Востока и Запада (1990); Сорокин В.Ф., Эйдин Л.З. Китайская литература (1962); Нерваль Ж. Путешествие на Восток (1986); Национальный вопрос в странах Востока (1982), Древняя и современная культура Китая (1984); Бонгард-Левин Г.М., Ильин Г.Ф. Индия в древности (1985); Фильштинский М.М. История арабской литературы V-начала X века (1986); Взаимодействие культур Востока и Запада (1987) та багато інших.

Поряд з Книгою пройшла свій життєвий шлях О.В.Плаушевська, а він був насиченим та щасливим. Вона залишила по собі бібліотеку, гідну її пам'яті, яка слугуватиме підґрунтям для освіти та наукових розвідок багатьох поколінь читачів університету. Адже Книга, як і світла пам'ять про О.В.Плаушевську, безсмертні, вічні. І мандруватимуть студенти планетою знань, тримаючи у руках книги із зібрання вченого-філолога та пам'ятаючи, що ці книги – заповітна спадщина.

Розкрити багатогранну наукову, просвітницьку та публіцистичну спадщину О.В.Плаушевської допоміг би біобібліографічний покажчик, в якому були б зібрані всі її публікації. Корисним було б створення друкованого каталогу книжкового зібрання талановитого педагога – одного з найпотужніших /понад 4300 прим./, яке надходило до фондів нашої бібліотеки за всю її історію. Це допомогло б долучити до книжкових скарбів широкий читацький загал.

Людмила Литвиненко,
головний бібліотекар

«Світич» запалює серця!

Творчий колектив із символічною назвою – «Світич» існує у Ніжинському університеті майже 15 років під керівництвом Заслужених діячів мистецтв Людмили Шумської та Людмили Костенко. Його назва втілює сутність мистецького іміджу хору: духовна культура, відданість високому мистецтву, збереження національних хорових традицій. У біографії уславленого нині хору – перемоги на Міжнародних конкурсах та фестивалях в Італії, Польщі, Угорщині, Білорусі, Німеччині, Туреччині, Сербії, Золота медаль Першої Всесвітньої хорової Олімпіади в Австрії (2000), а також, найвидатніша подія – участь у Третньому загальнонаціональному хоровому конкурсі імені Миколи Леонтовича, що приніс звання Лауреата та перше місце у категорії камерних хорів. Цього року колектив теж не залишився осторонь конкурсного мистецького життя.

У липні цього року, у мальовничому місті Вернігероде, що розташоване у центральній частині Німеччини на гірському масиві Гарц, пройшов П'ятий Міжнародний хоровий конкурс-фестиваль імені Йоханнеса Брамса. Музична акція, присвячена видатному німецькому композитору Й.Брамсу, проводиться кожні два роки. Нині вона збрала представників 17 країн світу – це 42 хори з Канади, Китаю, Конго, Хорватії, Данії, Фінляндії, Греції, Польщі, Тринідад і Тобаго, Південної Африки, Південної Кореї, Росії, Німеччини, Чехії, Молдови, Литви. Єдиним представником України на цьому престижному європейському форумі був «Молодіжний хор «Світич» Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

Ще у жовтні минулого року «Світич» отримав пропозицію щодо участі у

відбірному турі конкурсу. Такі пропозиції надсилаються усім сучасним хорovým колективам, що внесені Європейським хорovým товариством «Інтеркультур» до всесвітнього хорového банку даних, та передбачають ознайомлення з історією кожного хору, біографією його керівників, відео- та аудіо записами концертних програм колективу, фотосесією, відгуками у пресі. Відбірний тур є першим етапом конкурсу, що проводиться експертною комісією видатних хормейстерів – фахівців міжнародного класу. За результатами першого туру художній комітет конкурсу ім. Й.Брамса надіслав «Світичу» офіційне запрошення для виступу у категорії молодіжних хорів.

Участь у конкурсах міжнародного рівня – це завжди поважна та відповідальна місія, під час якої колектив презентує у європейському мистецькому просторі українське музичне мистецтво, хорову культуру, знайомить слухачів із творчістю вітчизняних композиторів, представляє національні обряди та костюми. І хоча у творчому доробку «Світича» багаторічний конкурсний досвід, до кожного виїзду за кордон колектив проводить масштабну підготовку, що включає як безпосередньо репетиційну діяльність, так і пошук нових сценічних виражальних прийомів, які отримують апробацію у концертах. У програмі конкурсу ім. Й.Брамса «Світич» включив обов'язковий твір німецького композитора Роберта Шумана «Циганське життя» мовою оригіналу, сцену з фольк-опери «Цвіт папороті» Євгена Станюковича, віртуозну хорову композицію Левка Ревуцького «Дід іде» та молодіжну хорову фантазію Яцека Сікульського «Лев спить уночі». У ході підготовки до конкурсу керівники хору розробили концепцію кожного твору, виходячи із жанрових закономірностей та стилістичних особливостей музики.

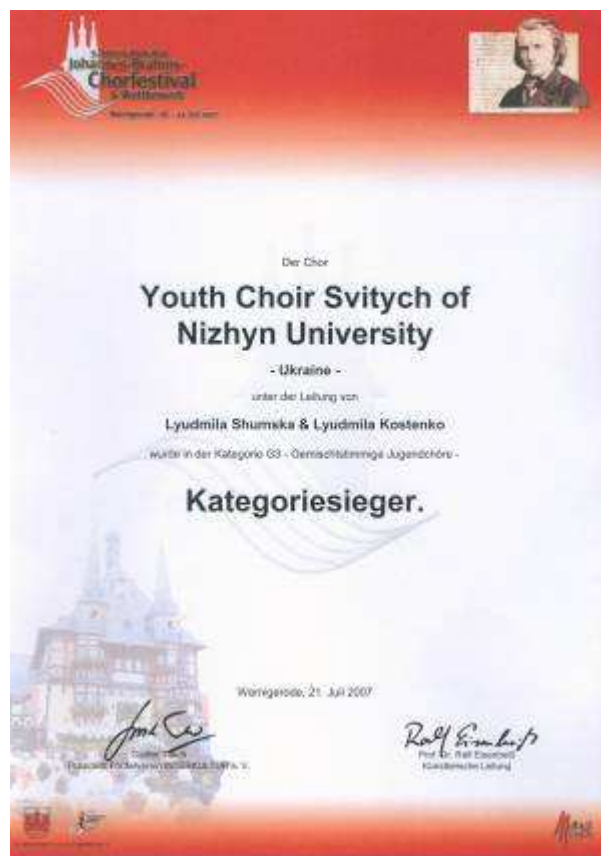
«Циганське життя» прозвучало камерно, підкреслено академічно, але з усіма нюансами романтичної інтонації, з особливою увагою до фонетичної специфіки німецької мови. У сцені з опери «Цвіт папороті» провідним виражальним засобом стала театралізація: застосування обрядових мізансцен, сценічних рухів, діалогічних комбінацій між хором та солісткою хору (Яна Могильна), включення національної перкусійної групи – усі виразні компоненти сценічної дії були спрямовані на розкриття авторського задуму, підкреслювали дуалізм драматичного сюжету, протистояння містичного та реального світу. Твір «Дід іде» композитора Л. Ревуцького, нашого земляка, написаний у вільній фантазійній формі, але із майстерним використанням класичних прийомів хорového письма, що надало можливості нашому хору продемонструвати виконавську техніку, мозаїчність тембрової палітри хорových груп, уміння гнучкого звукового перевтілення, яскраві барви українського вокалу. І, безумовно, кульмінацією конкурсного виступу стало виконання улюбленого хором твору Яцека Сікульського «Лев спить уночі» – стихія безпосередньо-вільного емоційного стану, іманентне поєднання музики і танцю, артистизм – такі особливості виконання «Льва» вкотре справило на слухача неймовірне враження, викликало бурхливу реакцію залу. Частина конкурсної програми виконувалась у фортепіанному супроводі концертмейстера хору «Світич» Олексія Павленка, що своїм віртуозним виступом вкотре довів високий професіоналізм, художній смак та уміння ансамблювати з великим вокальним колективом.

Після закінчення конкурсного виступу пройшло кілька секунд абсолютної тиші – і раптом, наче обвал, зірвався шквал оплесків. Аплодували захоплені слухачі, бурхливими оплесками дякуючи хоріві за прекрасне мистецтво, аплодувало, порушуючи регламент конкурсу, поважне журі на чолі із Головою – видатним угорським диригентом Габором Холлерунгом. Стало зрозуміло: «Світич» - переможець! Дійсно, на церемонії нагородження колектив «Молодіжного хору «Світич» був удостоєний **Золотого диплому Лауреата** та спеціального «**Диплому переможця категорії**» і великого кубку.

Але конкурсний виступ – це тільки частина насиченої програми Брамсівського форуму. «Світич» – як колектив, що має яскраву концертну програму, ошатні національні костюми, був фаворитом фестивалю: ми виступали у церемонії відкриття конкурсу на центральній площі міста Вернігероде перед будівлею мерії, у декількох дружніх концертах, були включені у церемонію закриття конкурсу з окремим виступом та удостоєні честі співати Гімн європейського хорового союзу - «Viva, musica Mundi» під орудою відомого німецького хормейстера, професора доктора Ральфа Айзенбайса - Голови художнього комітету конкурсу.

Після закінчення конкурсу колектив хору «Світич» здійснив традиційний екскурсійний тур з відвідуванням всесвітньо відомого королівського палацу Нойшванштейн в альпійському районі Баварії, що пов'язаний з ім'ям німецького композитора Ріхарда Вагнера, та один день присвятив знайомству із столицею Австрії – Віднем. Відень – це місто-музей, кожна споруда якого – унікальна пам'ятка архітектури; тут кожен куточок дихає історією, осяяний генієм видатних європейських постатей: Гете, Моцарта, Гайдна, Штрауса, Бетховена. Особливе враження на студентів справив огляд експозиції у Королівській скарбниці, усі експонати якої є відбиттям становлення австро-угорської імперії, а окремі зразки - безперечні шедеври світового ювелірного мистецтва.

Світичани повернулися в Україну втомленими, але щасливим від великої кількості позитивних вражень, що залишилися після гастрольної подорожі: блискуча перемога на хоровому конкурсі ім. Й.Брамса, достойне представлення України в усіх мистецьких заходах фестивалю, чисельні знайомства з однодумцями – любителями хорового мистецтва із різних країн світу, із музичною культурою інших народів, пізнавальні екскурсії. Сподіваємось, що поїздка до Німеччини залишить незгасний слід у студентському житті наших співаків, та стане тим яскравим **факелом – світичем**, що запалює у юних серцях щире любов до мистецтва, до музичного просвітництва, надихає на нові творчі звернення!

Людмила Шумська,
заслужений діяч мистецтв України, доцент

3 Міжнародного студентського форуму

В умовах інтеграції національної системи вищої освіти в європейській освітній простір докорінно змінюється методологія виховної роботи у вищих навчальних закладах. Вона набуває чітко вираженого індивідуального характеру. Це зумовлює необхідність пошуку нових підходів до виховання студентської молоді, яка за кілька років становитиме ядро української національної інтелігенції та визначатиме соціально-економічний і духовний потенціал країни.

З 13 по 15 вересня 2007 року в м.Харкові відбувся Міжнародний студентський форум «Україна – Росія». Участь у ньому взяли понад 600 делегатів із усіх вищих навчальних закладів України та 140 делегатів від ВНЗ Російської Федерації. Наш університет представляли голова студентської ради університету Цигура В'ячеслав та член студентської ради Руденко Катерина. Форум проходив на базі ВНЗ міста Харкова. Делегацію від Чернігівської області приймав Харківській інститут банківської справи Національної банківської академії, прийом був теплим і дружнім, ми побачили, в яких умовах навчаються і проживають студенти. Особливо вразив нас сучасний гуртожиток, де всього за 1000 гривень за рік студенти проживають у кімнатах з пластиковими вікнами, сучасними ремонтами та меблями.

13 вересня відбувся приїзд та поселення учасників форуму. Після обіду кожний ВНЗ організував екскурсії Харковом для своїх гостей, можна зазначити, що у цьому місті є цікаві пам'ятки історії та культури, які варті уваги. Завершилася програма цього дня інтегрованою вечіркою у нічному клубі «Рай» за підтримки Міністра освіти і науки України С.М.Ніколаєнка.

Наступного дня відбулося офіційне відкриття роботи форуму, що розпочалося пленарним засідання учасників у реконструйованому Палаці студентів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Учасників Форуму привітали Міністр освіти і науки України Ніколаєнко С.М., заступник Міністра освіт і науки Російської Федерації Сентюрін Ю.Г., Голова Верховної Ради України Мороз О.О., надзвичайний ат повноважний посол Російської Федерації в Україні Черномірдин В.С., голова Харківської ОДА Аваков А.Б., ректор НТУ «ХПІ» ТОВАЖНЯНСЬКИЙ Л.Л., голова Харківської обласної ради Залигін В.В., міський голова Харкова Добкін М.М. та ін. Із доповідями виступили керівник секретаріату Всеукраїнської студентської ради Чурюкін О.О. та керівник міжрегіональної молодіжної організації «Студентський союз МИРЕА» Петушков Г.В.

Після закінчення пленарного засідання делегати розподілилися у семи секціях, що продовжили роботу Форуму. Напрямок роботи к секціях були такими:

1. Державна молодіжна політика України та Росії на сучасному етапі.
2. Роль студентства України та Росії в розвитку діалогу національних культур.
3. Взаємодія студентів України та Росії в умовах Болонського процесу.
4. Студентське самоврядування: тенденції та перспективи розвитку.
5. Інтеграційні процеси в науково-дослідній діяльності.
6. Розвиток студентських загонів України та Росії як одна з форм зайнятості студентів.

7. Формування здорового способу життя студентської молоді.

За результатами роботи секцій були прийняті резолюції, в яких обумовлені подальші напрямки співпраці між студентством України та Російської Федерації.

Увечері відбувся фестиваль творчості студентських колективів Росії та України у сучасному Палаці студентів національної юридичної академії ім.Ярослав Мудрого.

Наступного дня відбулися спортивні змагання з мініфутболу, волейболу і плавання між збірними командами студентів Росії та України. Як не прикро, вимушені констатувати, що у всіх видах спорту наші сусіди були сильнішими.

Після обіду відбулося заключне пленарне засідання, на якому підводилися підсумки роботи Форуму, нагородження переможців спортивних змагань та творчих студентських колективів та підписання резолюцій між студентськими організаціями України та Росії.

Звичайно, офіційна робота Форуму приносить багато користі і досвіду його учасникам, але, на нашу думку, найголовніше – це спілкування між студентами різних ВНЗ, обмін досвідом, напрацюваннями, інноваціями та ін.

Наостанок хотілося б зазначити, що подібні заходи є дуже важливими для активу студентів. вони окреслюють ті напрямки, в яких органи студентського самоврядування повинні працювати і вдосконалювати свою роботу, а ще – підвищують моральний дух, пробуджують бажання працювати задля однієї мети: процвітання нашої держави України.

Від себе особисто виносимо подяку адміністрації нашого славетного Гоголівського університету за надану можливість відвідати Міжнародний форум «Україна – Росія», який з ініціативи Всеукраїнської студентської ради відбуватиметься щорічно.

В'ячеслав Цигура, Катерина Руденко,
студенти НДУ імені Миколи Гоголя

Вересневими днями до університету завітав відомий український політик, экс-міністр екології Юрій Костенко. Ми звернулися до нього з традиційними запитаннями як до гостя Гоголівського університету.

Яке враження справив на Вас наш навчальний заклад?

Юрій Костенко: Ваш університет – це таке собі культурне і світле осердя в цілому регіоні. Це один з найстаріших закладів освіти Лівобережної України з кращими освітніми традиціями. Маючи таке надбання, треба його примножувати і сприяти тому, щоб про це знало якомога більше українців і молоді.

Якщо говорити про університетські проблеми, то вони типові для будь-якого навчального закладу України, оскільки фінансування не дає можливості розбудувати навчальну базу так як належить. А відповідного фінансування не буде доти, доки стоїть проблема працевлаштування випускників ВНЗ в Україні і за спеціальністю. Коли у Західній Європі ми говоримо випускник Кембриджу, Сьорбони або Оксфорду, то ми подразумеваємо певну якість знань, умінь та навичок, отриманих випускником. І доти, доки марка випускника Ніжинської вищої школи не буде звучати нарівні з провідними європейськими вузами, проблема прибутковості залишиться.

Які Ваші улюблені твори Гоголя?

Я добре пам'ятаю Гоголя ще зі шкільної програми: «Ревізор», «Вечори на хуторі біля Диканьки» тощо. Гоголь заповів мені отією легкістю подачі серйозних проблем через гумор, український гумор, я б сказав, попри те, що він Україну називав Малоросією і не ідентифікував себе як українця. Можливо, він і переживав себе, тому що не міг творити рідною мовою, звідси походив отой внутрішній неспокій, який присутній у його творчості.